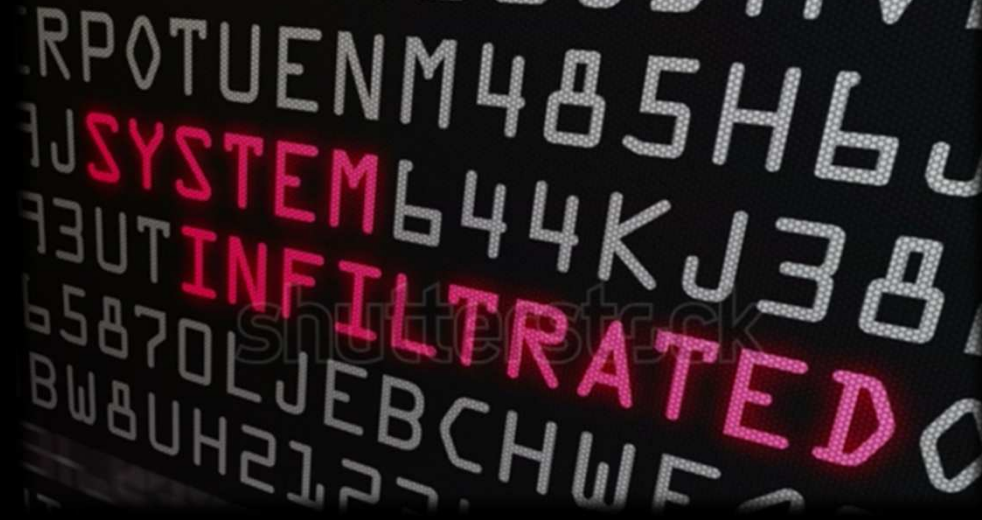

Daha Güçlü Türkiye için Etkin SOME'ler Nasıl Olmalı?

Mustafa AFYONLUOĞLU

Siber Güvenlik, e-Yönetişim ve e-Devlet Kıdemli Uzmanı

2017'DE SİBER DÜNYA

Saldırı Grubu	Kısa Adı	Ülke	Kuruluş Yılı	Motivasyonu	Hedef Kategoriler
Sandworm	Quedagh, BE2 APT	Rusya	2014	Casusluk, Sabotaj	Hükümetler, Uluslararası Organizasyonlar, Avrupa, Amerika, Enerji Sektörü
Fritillary	Cozy Bear, APT29, Office Monkeys	Rusya	2010	Casusluk Hükümet Devirme, Yıkma	Hükümetler, Düşünce Örgütleri, Medya, Avrupa, Amerika
Swallowtail	Fancy Bear, APT28, Sednit	Rusya	2007	Casusluk Hükümet Devirme, Yıkma	Hükümetler, Avrupa, Amerika
Cadelle	-	İran	2012	Casusluk	Havayolları, İletişim, İran Vatandaşları, Hükümetler, STK'lar
Appleworm	Lazarus	Kuzey Kore	2012	Casusluk, Sabotaj Hükümet Devirme, Yıkma	Finans Sektörü, Askeriye, Hükümetler, Eğlence sektörü, Elektronik Cihazlar
Housefly	Equation	ABD	2001	Casusluk	Ülke saldırganlarına yönelik hedefler
Strider	Remsec	Batı	2011	Casusluk	Büyükkelçilikler, Havayolları, Rusya, Çin, İsveç, Belçika
Suckfly	-	Çin	2014	Casusluk	e-Ticaret, Hükümetler, Teknoloji, Sağlık Sektörü, Finans Sektörü, Gemicilik Sektörü
Buckeye	APT3, UPS, Gothic Panda	Çin	2009	Casusluk	Askeri Alanlar, Savunma Endüstrisi, Medya, Eğitim Sektörü, ABD, İngiltere, Hong Kong
Tick	-	Çin	2006	Casusluk	Teknoloji, Yayıncılık, Japonya, Su Mühendisliği

Dikkat Çekici Etkileri Olan ve **Ülkeler Tarafından Desteklendiği Açıkça Bilinen** Hedef Odaklı Saldırı Grupları

- **Şubat 2016:** Avrupa Birliği ile siber savunma işbirliği konusunda Teknik Düzenleme imzalandı.
- **Temmuz 2016:** Kara, Hava, Deniz ve Uzay'dan sonra **Siber Alan 5. operasyonel alanıdır.**
- **Aralık 2016:** Siber savunma, NATO'nun toplu savunma alanındaki temel görevlerinden biridir.
 - Uluslararası hukuk siber alanda da uygulanmalıdır.
 - NATO, siber eğitim ve tatbikat yeteneklerini geliştirecektir.

SİBER GÜVENLİK ve MİLLİ GÜVENLİK

Milli Güvenlik: Devletin milli varlığına, bekasına ve güvenliğine yönelik tehditlere karşı tedbirler almak için **bölgesel** ve **küresel** ortamın izlenerek **tehdit** ve **fırsat**ların tespit edilmesi ile bu hususlara uygun siyasetin belirlenmesini ve en uygun politikaların uygulanmasını sağlayacak **süreç ve unsurlar** (MGK)*

2016 NATO VARŞOVA ZİRVESİ

2016: NATO Sistemlerine Saldırılar
Ayda **500** (2015'e göre %60 artış)

Ulusal Siber Güvenlik Bütçeleri
Fransa (2014): **1 Milyar €** UK: **2.5 Milyar €** (2016)

2030 Siber Güvenlik Hacmi: **90 Trilyon \$**
(Denver Üniversitesi)

* <http://www.mgk.gov.tr/index.php/milli-guvenlik-kurulu/genel-bilgi>

** <http://www.nato.int/docu/review/2017/Also-in-2017/nato-priority-spending-success-cyber-defence/EN/index.htm>

Siber Güvenlik Üstyapısı Yakın Gelecek Planları

Ulaştırma, Denizcilik
ve Haberleşme Bakanlığı

Strateji ve
Eylem Planı

Sektörel Teşv

T.C. BİLİM, SANAYİ VE
TEKNOLOJİ BAKANLIĞI
Bilim, Sanayi ve
Teknoloji Bakanlığı

Dü
Denetleyici Kurum

BTK
BİLGİ TEKNOLOJİLERİ
VE İLETİŞİM KURUMU
Bilgi Teknolojileri ve
İletişim Kurumu

Operasyon ve
AR-GE

TÜBİTAK
Türkiye Bilimsel ve
Teknolojik Araştırma
Kurumu

Siber İstihbarat

Emniyet
Genel Müdürlüğü

Milli İstihbarat
Teşkilatı

Özel Sektör

aselsan
Electronic Industry

HAVELSAN
Air Electronic Industry

- ✓ Siber güvenlikte **en üst seviye Koordinasyon**
- ✓ **Milli Çözümler** 'e en yüksek destek (Donanım/Yazılım)
- ✓ Nitelikli insan kaynağı **Kapasite Geliştirme**

tek çatı emri

16 Şubat 2017 - 22:49 | Son Güncelleme : 17 Şubat 2017 - 10:3

venlik alanında farklı kurumlarda yürütülen çalışmalarını
alışma başlattı.

Çok başkanı Tayyip Erdoğan'ın talimatıyla başlatılan çalışmalar kapsamında, siber güvenlik altyapısının yerleştirilmesi, durum analizi yapılması ve alınması gereken tedbirler ortaya konulacak. Cumhurbaşkanı Erdoğan, FETÖ'nün 15 Temmuz darbe girişimini ardından kurmaylarına siber güvenlik altyapısının incelenmesi için talimat verdi. Devlet Denetleme Kurulu ve Erdoğan'ın teknoloji kurmaylarının yer aldığı çalışma kapsamında Bilim, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı, Ulaştırma, Denizcilik ve Haberleşme Bakanlığı, Bilgi Teknolojileri ve İletişim Kurumu ile TÜBİTAK gibi kurumlarda ayrı ayrı yapılan siber güvenlik çalışmalarının tek çatı altında birleştirilmesi planlanıyor.

<http://www.hurriyet.com.tr/siber-guvenlige-tek-cati-emri-40368316>

USOM, SOME ve KURUMLARIMIZ

Stratejik Üst Seviye Koordinasyon

Bütüncül teknik yönetim için:

Taktik seviyede «Komuta Merkezi»

Teknik seviyede «Koordinasyon Merkezi» dir.

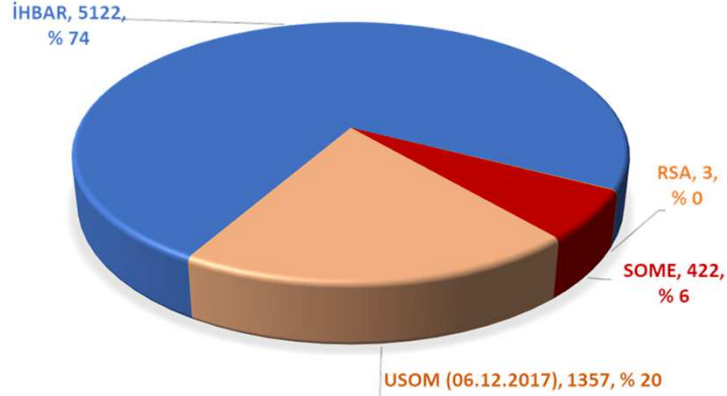
Kamu Kurumları ve Kritik Altyapılar için
«Siber Birlikler»

ULUSAL SİBER OLAYLARA MÜDAHALE MERKEZİ

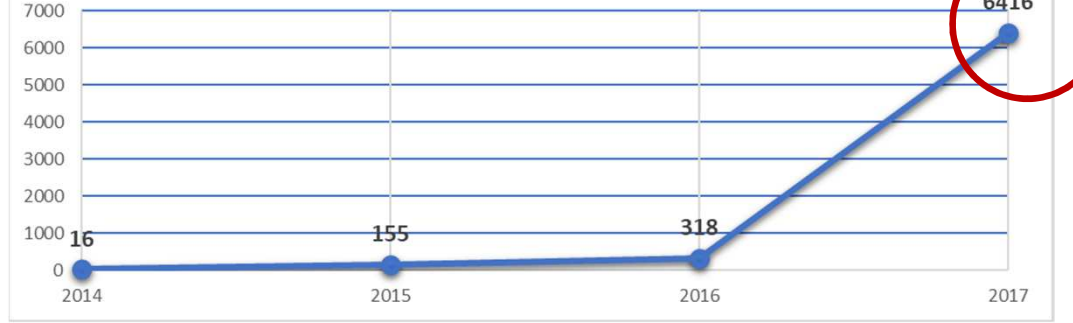
USOM – Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi

SAYILARLA USOM (Aralık 2017)

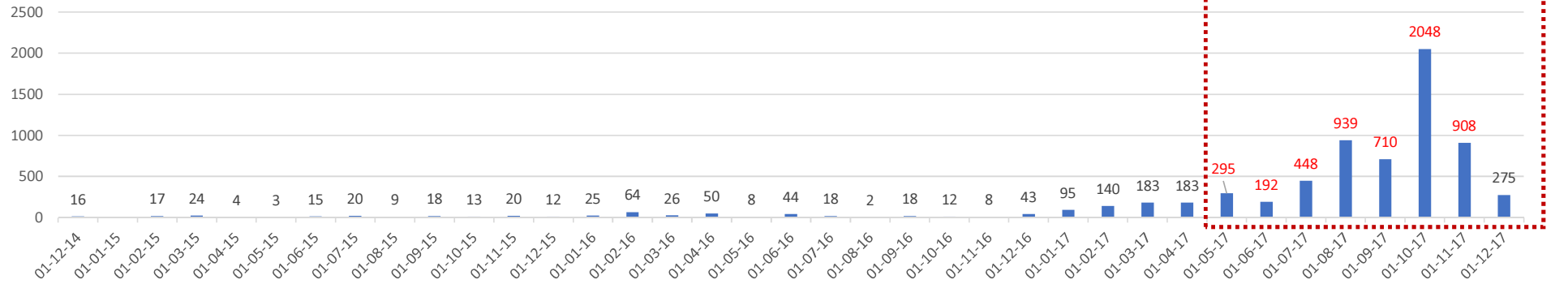
USOM TARAFINDAN YAYINLANAN ZARARLI BAĞLANTI LİSTESİ

YAYINLANAN ZARARLI BAĞLANTILARIN YILLIK DAĞILIMI

YAYINLANAN ZARARLI BAĞLANTILAR / AYLIK DAĞILIM

<https://www.usom.gov.tr/url-list.xml>

Daha Güçlü Türkiye için Etkin SOME'ler Nasıl Olmalı?

11-12 Aralık 2017 Antalya, IDC Türkiye Public CIO Summit' 17

SAYILARLA USOM (Aralık 2017)

2017 YILI	OCAK	ŞUBAT	MART	NİSAN	MAYIS	HAZİRAN	TEMMUZ	AĞUSTOS	EYLÜL	EKİM	KASIM	ARALIK	TOPLAM
Bankacılık-Oltalama	68	109	64	49	52	67	370	857	474	486	696	186	3478
Oltalama	22	30	18	10	80	16	6	19	121	33	8	6	369
Siber Saldırı (Port Tarama, Kaba Kuvvet vb.)		1	14	9	1	1	1				1		28
Zararlı Yazılım Barındıran/Yayan Alan Adı	2		87	115	162	108	49	63	105	1147	178	82	2098
Zararlı Yazılım Barındıran/Yayan IP	3						22		10	382	25	1	443
TOPLAM	95	140	183	183	295	192	448	939	710	2048	908	275	6416

Aralık ayı sadece ilk hafta verilerini içerir

World

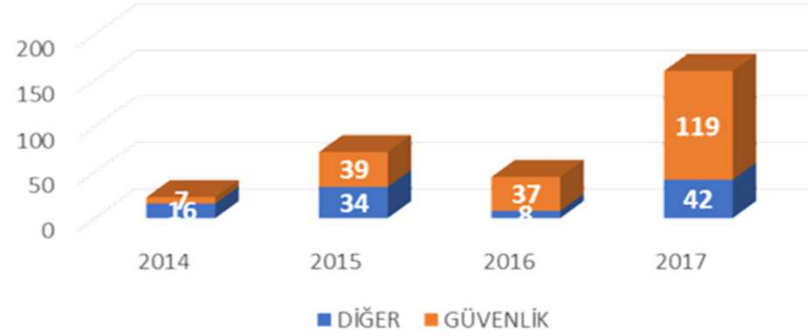
1	China	17.9 %
2	United States	10 %
3	Viet Nam	9.8 %
4	India	7.9 %
5	Brazil	3.5 %
6	Germany	2.5 %
7	France	2.4 %
8	Italy	2.3 %
9	Russian Federation	2.2 %
10	Iran, Islamic Republic Of	2.1 %
11	Mexico	2 %
12	Turkey	1.9 %
13	Indonesia	1.7 %
14	Netherlands	1.4 %
15	Pakistan	1.3 %

Europe

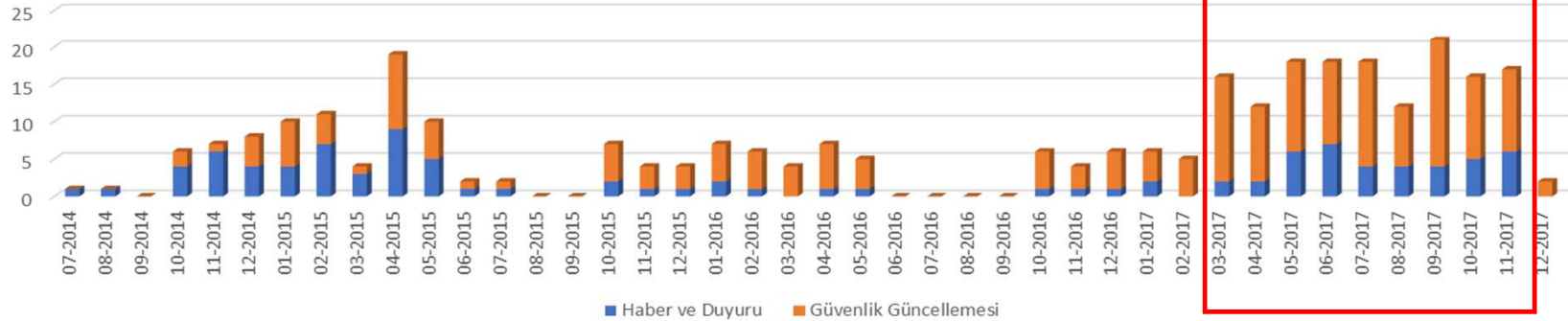
1	Germany	2.5 %
2	France	2.4 %
3	Italy	2.3 %
4	Turkey	1.9 %
5	Netherlands	1.4 %
6	United Kingdom	1 %

5 Kasım- 5 Aralık 2017 Kaspersky Spam Raporu - <https://securelist.com/statistics/>

USOM GÜVENLİK BİLDİRİMLERİ - YILLIK

USOM GÜVENLİK BİLDİRİMLERİ / AYLARA DAĞILIMI

IBM Güvenlik Güncellemeleri Yayınlandı

Genel Bilgi

IBM, IBM Domino server IMAP EXAMINE ürününde bulunan zafiyetleri gidermek için güvenlik güncellemeleri yayınladı.

Etki

Mevcut güvenlik açıklıkları nedeniyle siber saldırıların tarafından etkilenen sistemlerin kontrol altına alınması ihtimal dâhilindedir.

Çözüm

Ulusal Siber Olaylara Müdahale

raporunu incelemelerini ve gerekli güncellemeleri yapmalarını tavsiye etmektedir.

İlgili Güncellemeler:

- Domino 9.0.1 Feature Pack 8 Interim Fix 2
- Domino 8.5.3 Fix Pack 6 Interim Fix 17

Kaynaklar

<https://www.us-cert.gov/ncas/current-activity/2017/04/25/IBM-Releases-Security-Update>

<https://www-01.ibm.com/support/docview.wss?uid=swg22002280>

<http://www.kb.cert.org/vuls/id/676632>

<https://www.usom.gov.tr/tehdit.html>

2017-04-27

US-CERT

UNITED STATES COMPUTER EMERGENCY READINESS TEAM

Alert (TA17-117A)

Intrusions Affecting Multiple Victims Across Multiple Sectors

More Alerts

Original release date: April 27, 2017 | Last revised: April 28, 2017

Print Tweet Send Share

Systems Affected

Networked Systems

Overview

The National Cybersecurity and Communications Integration Center (NCCIC) has become aware of an emerging sophisticated campaign, occurring since at least May 2016, that uses multiple malware implants. Initial victims have been identified in several sectors, including Information Technology, Energy,

DAHA GENİŞ KAPSAMLI OLMALI, SADECE UYARICI DEĞİL ÖĞRETİCİ

and domain) and certificates, along with providers, where credential compromises e, the threat actor could possibly gain full

Although this activity is still under investigation, NCCIC is sharing this information to provide organizations information for the detection of potential compromises within their organizations.

NCCIC will update this document as information becomes available.

For a downloadable copy of this report and listings of IOCs, see:

- Report (.pdf)
- IOCs (.xlsx)
- IOCs (STIX)

To report activity related to this Incident Report Alert, please contact NCCIC at NCCICCustomerService@hq.dhs.gov or 1-888-282-0870.

Description

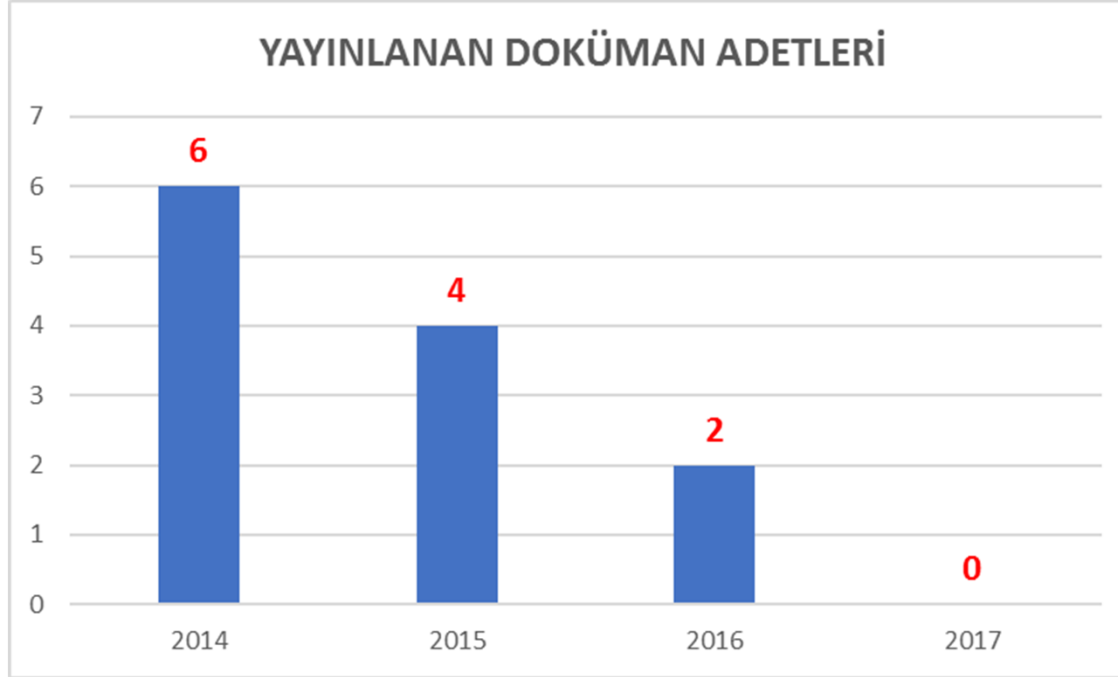
Risk Evaluation

NCCIC Cyber Incident Scoring System (NCISS) Rating Priority Level (Color)
Yellow (Medium)
A medium priority incident may affect public health or safety, national security, economic security, foreign relations, civil liberties, or public confidence.

Details

While NCCIC continues to work with a variety of victims across different sectors, the adversaries in this campaign continue to affect several IT service providers. To achieve operational efficiencies and effectiveness, many IT service providers often leverage common core infrastructure that should be logically isolated to support multiple clients.

Intrusions into these providers create opportunities for the adversary to leverage stolen credentials to access customer environments within the provider network.

MEVCUT DURUM: BİLGİ İŞLEM DAİRE BAŞKANLIKLARI ve SOME'ler

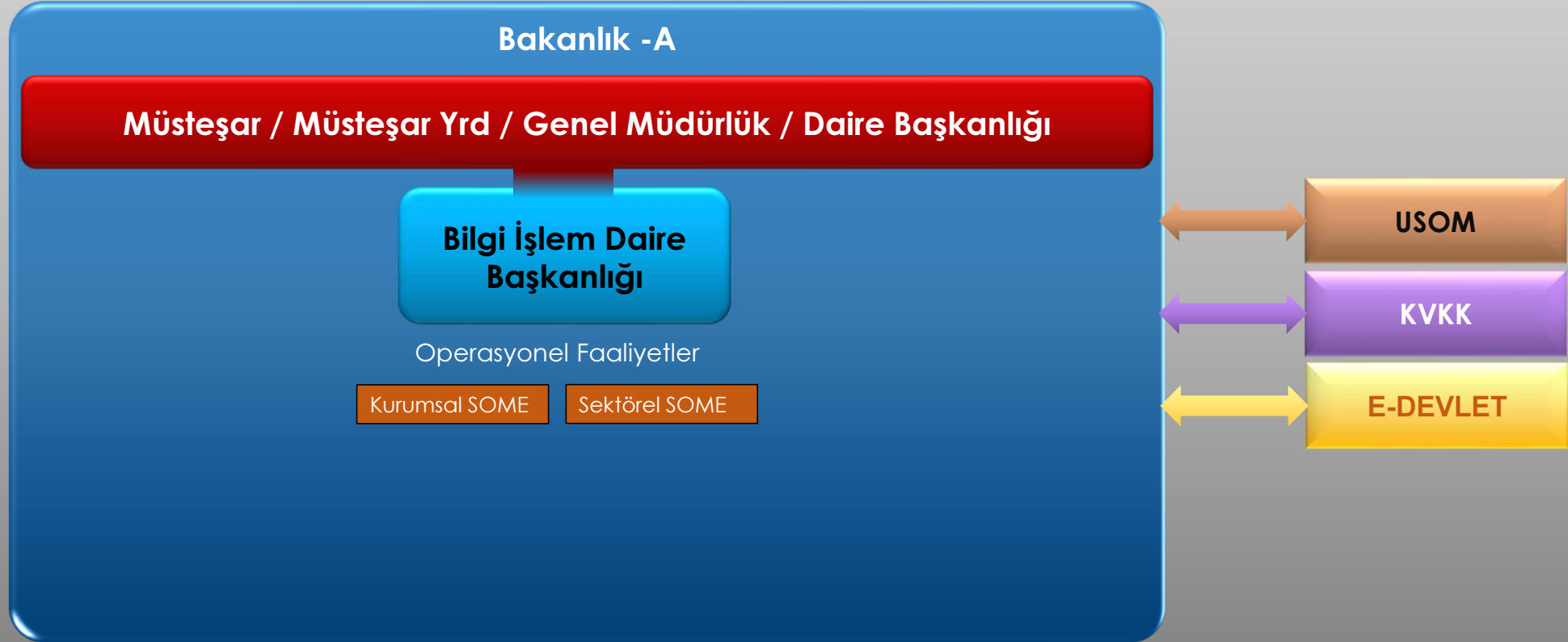

Daha Güçlü Türkiye için Etkin SOME'ler Nasıl Olmalı?

11-12 Aralık 2017 Antalya, IDC Türkiye Public CIO Summit' 17

BÜTÜNCÜL, ETKİN ve YETKİN İDARİ YAPI

MEVCUT DURUM

BÜTÜNCÜL, ETKİN ve YETKİN İDARİ YAPI

ÖNERİLEN İDARİ MODEL

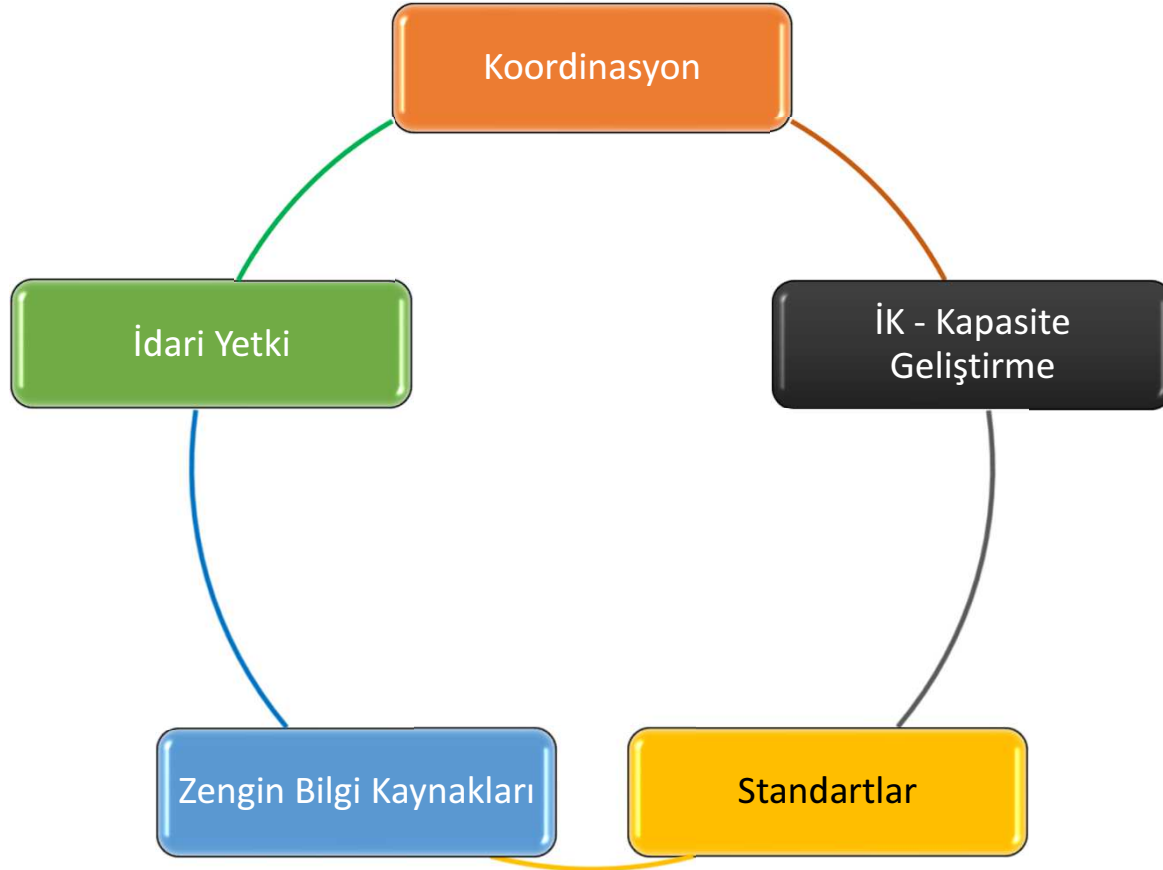
MEVCUT DURUM: SOME'LER

Daha Güçlü Türkiye için Etkin SOME'ler Nasıl Olmalı?

11-12 Aralık 2017 Antalya, IDC Türkiye Public CIO Summit' 17

SOME'ler ve Kritik Bileşenler: «Ne» Gerekliyor ?

SİBER OLAYLARA MÜDAHALE EKİPLERİNİN KURULUŞ, GÖREV VE ÇALIŞMALARINA DAİR USUL VE ESASLAR HAKKINDA TEBLİĞ

11 KASIM 2013

Kurumsal SOME'lerin görev ve sorumlulukları

Madde 5: (2) Kurumsal SOME'ler, siber olayların önlenmesi veya zararlarının azaltılmasına yönelik olarak, kurumlarının bilişim sistemlerinin kurulması, işletilmesi veya geliştirilmesi ile ilgili çalışmalarda **teknik ve idari tedbirler konusunda öneri sunarlar.**

(4) Kurumsal SOME'ler bir siber olayla karşılaştıklarında, USOM ve birlikte çalıştığı sektörel SOME'ye bilgi vermek koşulu ile öncelikle söz konusu olayı **kendi imkân ve kabiliyetleri ile bertaraf etmeye çalışırlar.**

(8) [ve Made 7-(6)] Kurumsal (Sektörel) SOME'ler **7/24 erişilebilir olan iletişim bilgilerini** belirleyerek birlikte çalıştığı sektörel SOME'lere ve USOM'a bildirirler.

PROBLEMLER

- Bazı SOME ekip üyeleri, kendilerinin **SOME'de görevli** olduğunu bilmemekte
- SOME ekip üyeleri, genelde bunu **mevcut görevlerine ek olarak** yerine getirmekte
- SOME ekip üyeleri, genelde bu görevleri öncesinde, **SOME ile ilişkili bir uzmanlığa** sahip olmamakta
- SOME ekip üyelerine genelde bu alanda standartlara uygun ve **nitelikli eğitim** sağlanmamakta

USOM: Ulusal Siber Olaylara Müdahale Merkezi

KAPASİTE GELİŞTİRME ÖNERİLERİ

- USOM, SOME'ler için daha güçlü ve **nitelikli bir bilgi kaynağı** haline gelmeli, ilgili kurumları bu amaç çerçevesinde koordine etmelidir.
- Daha çok **bilgilendirici rapor ve rehber** hazırlamalıdır:
İlgili **ENISA** Raporları, **NIST** dokümanları ve **CERT** Kılavuzları (*'First Responders Guide to Computer Forensics' gibi*) Türkçeleştirilebilir.
- **USOM ve üniversiteler** tarafından yapılan bu çalışmalar USOM sitesindeki **DOKÜMANLAR** kısmında kolay erişilebilir formatta yayınlanmalıdır.
- USOM sitesinde kamu, özel sektör, üniversiteler, STK, SOME ve USOM tarafından siber güvenlik alanında gerçekleştirilen/gerçekleştirilecek **etkinlikler** ve bunların sonucunda **elde edilen sonuç bildirimleri** yayınlanabilir.
- Webinar'lar sağlanmalı ve sitede **webinar kütüphanesi** oluşturulmalıdır. **Uzaktan ve 7/24 izlenebilen eğitim** yaklaşımı hedeflenmelidir.
- Üniversiteler ile işbirliği içerisinde **sistemik SOME eğitimleri** sağlanmalı, bu eğitimlerde mutlaka **pratik tecrübe oluşturacak lab'lar** yer almalıdır. «**Olay Müdahalesinde Yapılan Yanlışlar ve Dikkat Edilmesi Gereken Noktalar**», olay müdahalelerinde etkin görev alan kurum uzmanlarından benzer tecrübe aktarım eğitimleri verilmelidir.

SOME'de NİTELİKLİ İNSAN KAYNAĞI

- **Siber Güvenlik, Veri Güvenliği, Kişisel Veri** Uzmanlıkları tanımlanmalı
- Üniversitelerdeki siber güvenlik alanındaki merkezler ve akredite edilmiş özel sektör eğitim merkezleri tarafından **uzmanlık sertifikaları** verilmeli
- Üniversitelerdeki siber güvenlik alanındaki merkezler, akreditasyon ile **uluslararası hedefler** belirlemeli: «**Küresel Kapasite Geliştirme Gücü**»
- Sertifika programları **pratik saha tecrübesi** de oluşturmalı, **Tatbikatlara Mecburi Katılım**
- USOM ve SOME'lerde **görev ön şartı** için **uzmanlık sertifikası + sahada pratik tecrübe** ön şart olmalı
- SOME Ekibi için **özel mali teşvik olmalı**: 7 x 24 Çalışma, Kritik Görev Alanı

Daha Güçlü Türkiye için Etkin SOME'ler Nasıl Olmalı?

Mustafa AFYONLUOĞLU

Siber Güvenlik, e-Yönetişim ve e-Devlet Kıdemli Uzmanı

afyonluoglu [at] gmail.com

Linkedin: <http://linkedin.com/in/afyonluoglu>

Twitter: <http://twitter.com/#!/afyonluoglu>

Web: afyonluoglu.org